

PC-10271/NK

Q-18/2111

INDIA POLITICAL THOUGHT

(Paper-I MPOLM-1101)

(Semester-I)

(Regular, Private & Distance Education)

For Regular and Distance Education Students :

Max. Marks : 70

Time : 3 Hours

Note : Attempt *two* questions each from Section A & B carrying 10½ marks each and the entire Section C consisting of 14 short answer type questions carrying 2 marks each.

For Private Students :

Max. Marks : 100

Time : 3 Hours

Note : Attempt *two* questions each from Section A & B carrying 14½ marks each and the entire Section C consisting of 14 short answer type questions carrying 3 marks each.

SECTION—A

- I. Write about Ancient Indian Polity origin and history of Development.
- II. Write a note on the organization of Sabha and Samiti.
- III. Explain the Political System of Mahabharat.
- IV. Discuss the Political Ideas of Manu.

SECTION—B

- V. “Kautilya’s concept of state is a concept of welfare state.” Discuss.
- VI. Write a note on Bhagat Kabir.
- VII. Insert light on Sri Guru Nanak Dev Ji’s Political Philosophy.
- VIII. Discuss the Social Philosophy of Guru Gobind Singh Ji.

SECTION—C

(Compulsory Question)

- IX. Write brief answer :
 1. Importance of Ancient India’s Political Thought.
 2. Four sources of Indian’s sources.
 3. What difficulties in the way of Ancient India’s Thought?
 4. Kamandakiya Nitisar.
 5. Name of four Vedas.

6. Note on Sabha.
7. What are the importance of Government in Mahabharat?
8. Political Ideas of Manu.
9. Views of Kautilya about Local Government.
10. Depicting the Social life of Guru Nanak Dev Ji.
11. What is 'Sangat' and 'Pangat'?
12. Political views of Guru Gobind Singh Ji.
13. Views of Guru Gobind Singh Ji about Marriage.
14. Who is Bhagat Kabir?

PUNJABI VERSION

ਰੈਗੂਲਰ ਅਤੇ ਡਿਸਟੈਂਸ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾ :

ਕੁਲ ਅੰਕ : 70

ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10½ ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 14 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2-2 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ :

ਕੁਲ ਅੰਕ : 100

ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 14½ ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 14 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3-3 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ।

ਭਾਗ—A

- I. ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ-ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਜਨਮ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
- II. ਸਭਾ ਅਤੇ ਸਮਿਤੀ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- III. ਮਹਾਂਭਾਰਤ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

IV. ਮੰਨੂ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਚਾਰ ਦੱਸੋ।

ਭਾਗ—B

V. “ਕੋਟਿਲਯ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਇਕ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਰਾਜ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਹੈ।” ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

VI. ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਉਪਰ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

VII. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦਰਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਓ।

VIII. ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—C

(ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)

IX. ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

1. ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਚਿੰਤਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ।
2. ਚਾਰ ਭਾਰਤੀ ਸੋਮੇ।
3. ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਭਾਰਤੀ ਚਿੰਤਨ ਦੇ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਕਿਹੜੀਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਹਨ?
4. ਕਾਮੰਦਕ ਨੀਤੀਸਾਰ।
5. ਚਾਰ ਵੇਦਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ।
6. ਸਭਾ ਉਪਰ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
7. ਮਹਾਂਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ?

8. ਮੰਨੂ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਚਾਰ।
 9. ਸਥਾਨਿਕ ਸਰਕਾਰ ਬਾਰੇ ਕੋਟਿਲਯ ਦੇ ਵਿਚਾਰ।
 10. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜੀਵਨ ਦਾ ਚਿਤਰਨ ਕਰੋ।
 11. 'ਸੰਗਤ' ਅਤੇ 'ਪੰਗਤ' ਕੀ ਹੈ?
 12. ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਚਾਰ।
 13. ਵਿਆਹ ਸਬੰਧੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ।
 14. ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਕੌਣ ਹਨ?
-